

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραγωγή της παρούσας δημοσίευσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει τις απόψεις μόνο των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Πίνακας Περιεχομένων

1	Ο ΣΤΟΧΟΣ – ΤΙ ΘΑ ΜΑΘΕΤΕ	1
2	ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΟΙΑ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ	1
2.1	ΤΕΣΣΕΡΑ ΔΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ	2
2.2	Κάθετη και Πλευρική Σκέψη	3
3	ΠΛΕΥΡΙΚΗ ΣΚΕΨΗ	5
3.1	Εργασιακό πείραμα της Google	5
3.2	Καταιγισμός Ιδεών	5
4	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ	7
4.1	Ασκήσεις βελτίωσης της δημιουργικότητας	8
5	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	10
5.1	Βήμα-προς-βήμα η διαδικασία της δημιουργικής σκέψης.....	11
6	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.....	13
7	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	14

1 Ο ΣΤΟΧΟΣ – ΤΙ ΘΑ ΜΑΘΕΤΕ

Σε αυτή το μάθημα, θα μάθετε:

- Για τη σημασία της δημιουργικότητας ως δεξιότητα
- Πώς μπορείτε να επιλύετε προβλήματα και να βρίσκετε λύσεις με διαφορετικούς τρόπους
- Να εξερευνάτε τη δική σας δημιουργικότητα και τις χρήσεις της στο χώρο εργασίας.

2 ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΟΙΑ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ

Η δημιουργικότητα είναι η ικανότητα να σκέφτεσαι μια εργασία ή ένα πρόβλημα με νέο ή διαφορετικό τρόπο. Σας επιτρέπει να λύνετε πολύπλοκα προβλήματα και να προσεγγίζετε τα καθήκοντα με έναν εντελώς νέο τρόπο. Η δημιουργικότητα είναι η ικανότητα χρήσης της φαντασίας για τη δημιουργία νέων ιδεών. Οι δημιουργικοί άνθρωποι βλέπουν τα πράγματα από μια μοναδική οπτική γωνία και κάνουν νέες συσχετίσεις για να βρουν λύσεις και προοπτικές.

Πολλοί άνθρωποι πιστεύουν ότι η δημιουργικότητα είναι ένα φυσικό ταλέντο, που περιορίζεται μόνο στις εκφραστικές τέχνες. Αυτή είναι μόνο μία από τις πολλές παρανοήσεις. Η δημιουργικότητα είναι μια δεξιότητα που μπορεί να διδαχθεί και να αναπτυχθεί. Επιπλέον, η δημιουργική σκέψη εφαρμόζεται σε κάθε αντικείμενο.

Στον παρακάτω πίνακα μπορείτε να δείτε άλλες αντιλήψεις σχετικά με τη δημιουργικότητα που αποδείχθηκαν λανθασμένες:

Παρανόηση	Ερευνητικά Αποδεδειγμένο
Περιορισμός στις τέχνες	Εφαρμόζεται σε κάθε θέμα
Καθαρό ταλέντο	Δεξιότητα προς εκμάθηση
Διασκέδαση	Σκληρή δουλειά
Αυθεντικότητα	Πρωτοτυπία και αξία
Δεν απαιτείται προηγούμενη γνώση	Απαραίτητη γνώση
Σημαντικό επίτευγμα	Δεξιότητα σκέψης
Ελεύθερο παιχνίδι και ανακάλυψη	Διέγερση παιχνιδιού και ανακάλυψης

2.1 ΤΕΣΣΕΡΑ ΔΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ

Μπορούμε να προσδιορίσουμε 4 θεμελιώδη δομικά στοιχεία της δεξιότητας της δημιουργικότητας. Σε συνδυασμό, αποτελούν την κινητήρια δύναμη για την εξεύρεση μοναδικών ιδεών και λύσεων:

- **Περιέργεια:**
 - Να είστε φιλοπερίεργοι
 - Να είστε πρόθυμοι να μαθαίνετε και να γνωρίζετε διάφορα πράγματα
 - Να θέτετε αποτελεσματικές ερωτήσεις
 - Να ερευνάτε, να εξερευνάτε και να διερευνάτε
 - Να παρατηρείτε μοτίβα και αποκλίσεις.
- **Ανοιχτή σκέψη:**
 - Να είστε πιο δεκτικοί σε ό,τι έχει να σας προσφέρει η ζωή
 - Να είστε ανοιχτοί σε νέες ιδέες
 - Να χρησιμοποιείτε την ανοιχτή, κριτική και δημιουργική σκέψη
 - Να εξερευνείτε πολλαπλές οπτικές γωνίες
 - Να είστε ευέλικτοι και προσαρμοστικοί
 - Να είστε σε θέση να δείτε ένα εύρος πιθανών αποτελεσμάτων.
- **Φαντασία:**
 - Να σχηματίζετε εικόνες και ιδέες στο μυαλό χωρίς άμεση εισροή ερεθισμάτων από τις αισθήσεις
 - Να μπορείτε να αξιοποιήσετε τη φαντασία σας
 - Να αναπτύσσετε και να τελειοποιείτε ιδέες
 - Να είστε ευρηματικοί
 - Να διερευνείτε και να βελτιώνετε πολλαπλές επιλογές.
- **Επίλυση Προβλημάτων:**
 - Να είστε σε θέση να κατανοείτε και να οριοθετείτε τα προβλήματα
 - Να διαμορφώνετε, παραδίδετε και να παρουσιάζετε λύσεις
 - Να αναλαμβάνετε πρωτοβουλίες, να επιδεικνύετε πειθαρχία, επιμονή και ανθεκτικότητα
 - Να αξιολογείτε το αντίκτυπο και την επιτυχία των λύσεων.

ΑΣΚΗΣΗ

Αναλογιστείτε τις ικανότητές σας στη δημιουργικότητα χρησιμοποιώντας το αραχνογράφημα: εξετάστε τα δυνατά σας σημεία σε σχέση με τις 5 δηλώσεις και αξιολογήστε τα από το 5 (είναι ισχυρά) έως το 1 (είναι αδύναμα). Στη συνέχεια, συνδέστε τις τελείες για να δημιουργήσετε ένα σχήμα που θα προσφέρει μια οπτική απεικόνιση των δεξιοτήτων δημιουργικότητάς σας.

Περιέργεια

- Να είστε φιλοπερίεργοι
- Να είστε πρόθυμοι να μαθαίνετε και να γνωρίζετε διάφορα πράγματα
- Να θέτετε αποτελεσματικές ερωτήσεις
- Να ερευνάτε, να εξερευνάτε και να διερευνάτε

Ανοιχτή σκέψη

- Να είστε πιο δεκτικοί σε ό,τι έχει να σας προσφέρει η ζωή
- Να είστε ανοιχτοί σε νέες ιδέες
- Να χρησιμοποιείτε την ανοιχτή, κριτική και δημιουργική σκέψη
- Να εξερευνείτε πολλαπλές οπτικές γωνίες
- Να είστε ευέλικτοι και προσαρμοστικοί
- Να είστε σε θέση να δείτε ένα εύρος πιθανών αποτελεσμάτων.
-

Εφαρμογή Δημιουργικότητας

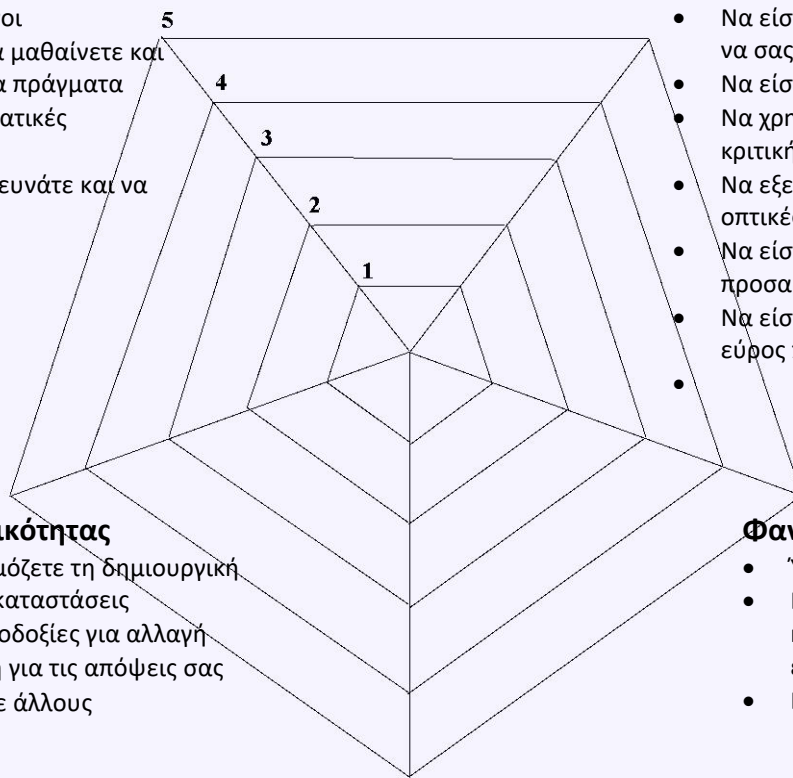
- Είστε ικανοί να εφαρμόζετε τη δημιουργική διαδικασία σε άλλες καταστάσεις
- Έχετε κίνητρα και φιλοδοξίες για αλλαγή
- Έχετε αυτοπεποίθηση για τις απόψεις σας
- Συνεργάζεστε καλά με άλλους

Φαντασία

- Ύπαρξη ιδεών
- Εξερεύνηση, συνδυασμός και βελτίωση πολλαπλών επιλογών
- Επινόηση

Επίλυση Προβλημάτων

- Ικανότητα αναγνώρισης προβλημάτων
- Ανάπτυξη, προσδιορισμός και παρουσίαση λύσεων
- Επίδειξη πρωτοβουλίας, πειθαρχίας, επιμονής και ανθεκτικότητας

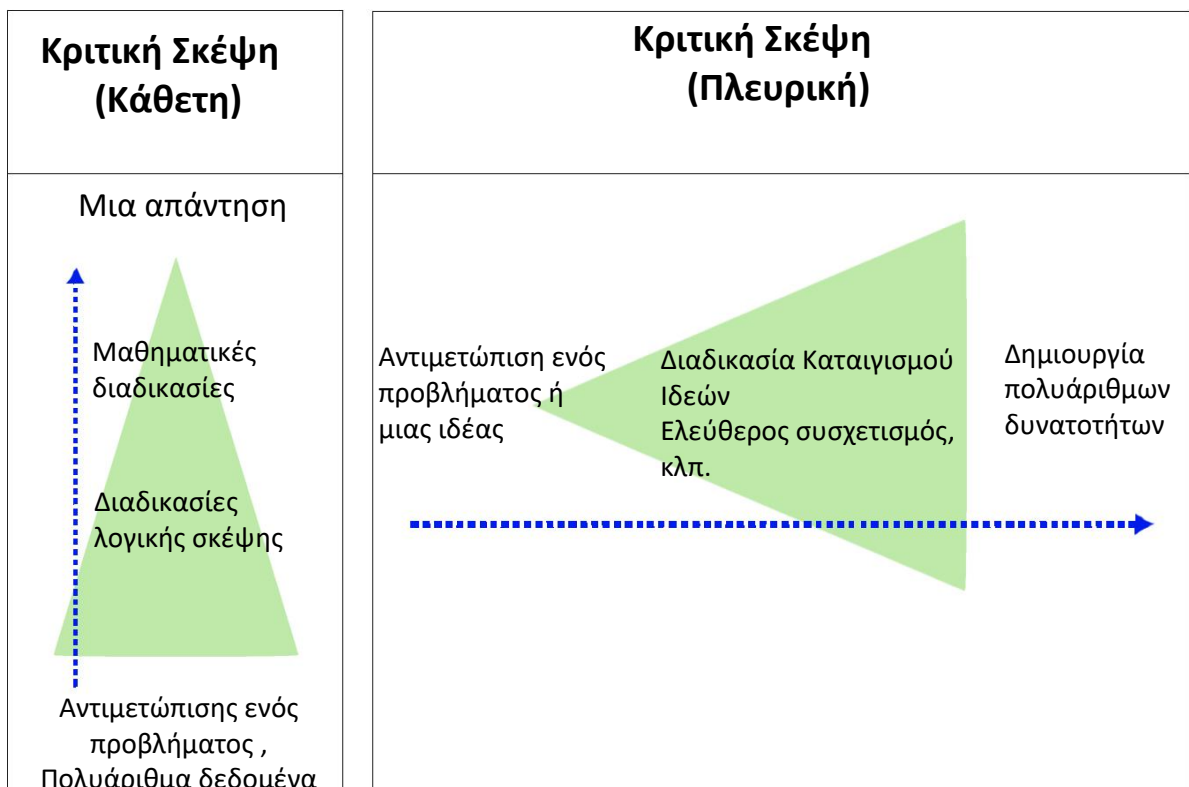

2.2 Κάθετη και Πλευρική Σκέψη

Μιλάμε για κάθετη ή παραδοσιακή σκέψη όταν προχωράμε βήμα προς βήμα σε ένα λογικό συμπέρασμα, με βάση τα διαθέσιμα δεδομένα. Ο στόχος είναι να επιλέξουμε μια μοναδική ιδέα, η οποία αντιπροσωπεύει τη λύση ενός προβλήματος. Κατά τη διαδικασία της επιλογής,

εστιάζουμε στο σωστό και στο λάθος, εξαλείφοντας το λάθος. Η σκέψη είναι διαδοχική και αναλυτική. Από την άλλη πλευρά, η πλευρική σκέψη (αλλιώς επονομαζόμενη ως ευρηματικότητα) είναι οριζόντια, όπου προσπαθούμε να παράγουμε όσο το δυνατόν περισσότερες ιδέες, ενώ ταυτόχρονα αποδυναμώνουμε τις λεπτομέρειες του τρόπου με τον οποίο αυτές οι ιδέες θα μπορούσαν να υλοποιηθούν. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, η οποία δεν είναι διαδοχική, δεν ανησυχούμε για το σωστό και το λάθος και αντί για την αναλυτική προσέγγιση, χρησιμοποιούμε την προκλητική.

Και οι δύο, η κάθετη και η πλευρική σκέψη, αλληλοσυμπληρώνονται: χωρίς την πλευρική σκέψη, η κάθετη σκέψη θα ήταν πολύ στενόμυαλη- χωρίς την κάθετη σκέψη, η πλευρική σκέψη θα παρήγαγε πολλές πιθανές λύσεις αλλά κανένα σχέδιο για την εφαρμογή τους. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε την πλευρική σκέψη όταν λύνετε ένα πρόβλημα, όταν αναζητάτε νέους τρόπους να κάνετε κάτι, καθώς και όταν εργάζεστε στη διαδικασία της εφεύρεσης/καινοτομίας.

ΑΣΚΗΣΗ

Σκεφτείτε μια κατάσταση στο χώρο εργασίας, στο σχολείο ή στο σπίτι σας, όπου έπρεπε να λύσετε ένα συγκεκριμένο πρόβλημα. Τι είδους διαδικασία σκέψης επικρατούσε; Ψάχνατε για μια μόνο λύση ή προσπαθήσατε να βρείτε διάφορους νέους τρόπους για να κάνετε κάτι πιο αποτελεσματικό?

3 ΠΛΕΥΡΙΚΗ ΣΚΕΨΗ

3.1 Εργασιακό πείραμα της Google

Ένα παράδειγμα πλευρικής ή εξωστρεφούς σκέψης είναι το λεγόμενο «πείραμα εργασίας της Google». Ένας απόφοιτος στη Νέα Υόρκη, ο οποίος επιθυμούσε να εργαστεί σε μια κορυφαία διαφημιστική εταιρεία, έψαξε στο Google τα ονόματα των δημιουργικών διευθυντών των εταιρειών αυτών. Ξόδεψε μόλις έξι δολάρια για ένα σύνολο διαφημίσεων της Google που ενεργοποιούνταν όταν οι διευθυντές έκαναν αναζήτηση για τα ονόματά τους. Οι διαφημίσεις έλεγαν: «Γεια σου, (όνομα δημιουργικού διευθυντή), το να γκουγκλάρεις τον εαυτό σου είναι πολύ διασκεδαστικό. Η πρόσληψή μου είναι επίσης διασκεδαστική». Από τους πέντε διευθυντές στους οποίους επικεντρώθηκε, οι τέσσερις του έδωσαν συνέντευξη και οι δύο από αυτούς του πρόσφεραν δουλειά. Ο υποψήφιος για αυτή τη θέση εργασίας γνώριζε ότι υπήρχαν πάρα πολλοί άνθρωποι που έκαναν αίτηση και ότι η συμβατική προσέγγιση δεν θα λειτουργούσε. Απαιτήθηκε αυτή η πρόκληση και μια νέα προσέγγιση για την επίτευξη του στόχου.

3.2 Καταιγισμός Ιδεών

Ο καταιγισμός ιδεών είναι μια άτυπη προσέγγιση για την επίλυση προβλημάτων με πλάγια σκέψη. Μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε ατομικά ή σε μια ομάδα. Σας ενθαρρύνει να σκεφτείτε ιδέες που μπορεί αρχικά να φαίνονται λίγο τρελές. Ορισμένες από αυτές τις ιδέες μπορούν να διαμορφωθούν σε πρωτότυπες λύσεις για ένα πρόβλημα, ενώ άλλες μπορούν

να εμπνεύσουν νέες ιδέες. Με τις τεχνικές καταιγισμού ιδεών, βοηθάτε τους ανθρώπους να ξεφύγουν από τους συνηθισμένους τρόπους σκέψης τους.

Για να είναι αποτελεσματικός ο καταιγισμός ιδεών, πρέπει να ακολουθήσετε μερικούς απλούς κανόνες:

- **Έμφαση στην ποσότητα και όχι στην ποιότητα των απαντήσεων/ιδεών** – Στην αρχή της συνεδρίας καταργήστε όλες τις προσδοκίες ποιοτικών ιδεών, επίσης μην παρακρατάτε τίποτα κατά τη διάρκεια της συνεδρίας.
- **Καμία κριτική** – Κατά τη διάρκεια του καταιγισμού ιδεών, μην επικρίνετε, επαινείτε και αναλύετε τις ιδέες. Αυτό κάνει τη συνεδρία να κυλάει καλύτερα και βοηθά στη δημιουργία όσο το δυνατόν περισσότερων ιδεών. Αξιολογείτε τις ιδέες μόνο στο τέλος της συνεδρίας, όταν εξερευνήσετε περαιτέρω τις λύσεις, χρησιμοποιώντας πιο συμβατική σκέψη.
- **Ενθαρρύνετε τρελές ιδέες** – Αγκαλιάστε τις πιο ευρηματικές (out of the box) έννοιες που μπορείτε να αξιοποιήσετε. Αναζητήστε διασυνδέσεις αργότερα.
- **Μείνετε επικεντρωμένοι στο θέμα** – Διατηρήστε ως στόχο τη συζήτηση και τον αναστοχασμό ιδεών.
- **Οπτικοποιήστε** – Μπορείτε να γράψετε με χρωματιστούς μαρκαδόρους σε χαρτάκια σημειώσεων ή σε πίνακες παρουσιάσεων. Μπορείτε επίσης να σκισάρετε τις ιδέες, καθώς οι εικόνες κάνουν τις ιδέες πιο αξιωματικές.

Για να αξιοποιήσετε στο έπακρο τον καταιγισμό ιδεών, θα πρέπει να ακολουθήσετε τα εξής βήματα:

1. Προετοιμασία της ομάδας – Διαμορφώστε ένα άνετο περιβάλλον συνάντησης (αρκετός φωτισμός, πόροι, αναψυκτικά). Οι συμμετέχοντες θα πρέπει επίσης να είναι προετοιμασμένοι, αλλά όχι υπερβολικά, ώστε να μην περιορίζουν την ελεύθερη ροή της συνεδρίασης. Βεβαιωθείτε ότι υπάρχουν διαφορετικοί άνθρωποι (από διαφορετικούς κλάδους) για να δημιουργηθούν διαφορετικές ιδέες. Εάν δεν γνωρίζονται μεταξύ τους, μπορείτε να ξεκινήσετε με ασκήσεις για να «σπάσει ο πάγος». Πριν από την έναρξη, ορίστε ένα άτομο υπεύθυνο για την καταγραφή ιδεών ώστε να τις βλέπουν όλοι (για παράδειγμα σε πίνακες παρουσιάσεων ή σε υπολογιστή με βιντεοπροβολέα).

2. Παρουσίαση του προβλήματος – Ορίστε σαφώς το πρόβλημα και εξηγήστε τυχόν κριτήρια που πρέπει να πληρούνται. Επισημάνετε τον στόχο της συνεδρίας, ο οποίος είναι η παραγωγή όσο το δυνατόν περισσότερων ιδεών (η ποσότητα έναντι της ποιότητας). Δώστε στους συμμετέχοντες αρκετό χρόνο για να καταγράψουν τις δικές τους ιδέες και, στη συνέχεια, ζητήστε τους να τις μοιραστούν, φροντίζοντας να συμμετέχουν όλοι.

3. Καθοδήγηση της συζήτησης – Αφού όλοι μοιραστούν τις ιδέες τους, ξεκινήστε μια ομαδική συζήτηση. Στόχος της συζήτησης είναι να αναπτύξετε περαιτέρω τις ιδέες και να τις χρησιμοποιήσετε για τη δημιουργία νέων ιδεών. Ενθαρρύνετε και πάλι όλους να συνεισφέρουν και ζητήστε τους να αποφύγουν την κριτική. Μείνετε σε μία συζήτηση κάθε φορά και φροντίστε να παραμείνετε στο θέμα.

4. Ανάλυση δράσης – Μετά τη συνεδρία, θα έχετε διάφορες ιδέες. Το επόμενο βήμα είναι να τις οργανώσετε και να τις αναλύσετε προκειμένου να βρείτε κοινά θέματα. Επιλέξτε και αρχίστε να δοκιμάζετε τις πιο υποσχόμενες.

4 ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η δημιουργικότητα μπορεί να μαθευτεί και να βελτιωθεί με την εξάσκηση. Μερικές μόνο νέες πρακτικές μπορούν να σας βάλουν σε μια πιο δημιουργική πορεία σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο, βοηθώντας σας να σκέφτεστε διαφορετικά και να βλέπετε τα πράγματα από μια νέα οπτική γωνία. Αυτές οι πρακτικές είναι:

- **Δημιουργία διασυνδέσεων** – Μπορείτε να αναζητήσετε συνδέσεις μεταξύ διαφορετικών ιδεών για την επίλυση προβλημάτων. Συχνά αυτές οι συνδέσεις συμβαίνουν όταν δεν σκέφτεστε ενεργά το συγκεκριμένο πρόβλημα. Απλά διαβάζοντας κάτι ή ακούγοντας κάποιον να λέει κάτι ή απλά αλλάζοντας το περιβάλλον μπορεί να δημιουργήσετε νέες συνδέσεις που σας βοηθούν να δείτε το πρόβλημα ή την εργασία από διαφορετική οπτική γωνία.
- **Διατύπωση ερωτήσεων** – Θέτοντας ερωτήσεις, αμφισβητείτε την τρέχουσα κατανόηση και γνώση σχετικά με κάτι. Αμφισβητείτε τις τρέχουσες διαδικασίες και τους τρόπους με τους οποίους γίνονται τα πράγματα, οι οποίοι μπορεί να είναι ήδη ξεπερασμένοι. Θέτοντας ερωτήσεις, σας δίνεται η ευκαιρία να αναθεωρήσετε τις διαδικασίες και να τις κάνετε πιο σχετικές.

- **Παρατήρηση** – Όταν παρατηρείτε τον κόσμο γύρω σας, βλέπετε ανθρώπους να κάνουν πράγματα με διαφορετικό τρόπο από ό,τι εσείς. Αυτό μπορεί να σας εμπνεύσει να πάρετε νέες ιδέες και να βελτιώσετε τον τρόπο με τον οποίο κάνετε τα πράγματα ή να βοηθήσετε τους άλλους να είναι πιο αποτελεσματικοί.
- **Διασυνδέσεις** – Το να βρίσκεστε κοντά σε ανθρώπους με διαφορετικό υπόβαθρο, να εργάζεστε και να συζητάτε μαζί τους, μπορεί να σας δώσει νέες ιδέες και νέες προοπτικές για ένα συγκεκριμένο πρόβλημα.
- **Πειραματισμός** – Ακόμη και αν η ιδέα είναι πολύ ασυνήθιστη, μην αποθαρρύνεστε - δοκιμάστε την και ελέγξτε αν λειτουργεί. Θα πρέπει να συνεχίσετε να προσαρμόζετε και να επανεξετάζετε τις ιδέες μέχρι να βρείτε μια λύση.
- **Ολοκλήρωση καθηκόντων με διαφορετική μεθοδολογία κάθε μέρα** – Η αλλαγή της εργασιακής ρουτίνας μπορεί να σας ενθαρρύνει να σκεφτείτε διαφορετικά τις καθημερινές διαδικασίες, να αποκτήσετε νέες ιδέες και να κάνετε νέες διασυνδέσεις.

4.1 Ασκήσεις βελτίωσης της δημιουργικότητας

Υπάρχουν πολλές ασκήσεις και απλές τεχνικές που μπορούν να σας βοηθήσουν να βελτιώσετε την ευέλικτη σκέψη σας, να δείτε νέες έννοιες και να ανακαλύψετε νέες λύσεις σε επαναλαμβανόμενα προβλήματα. Κάποιες από αυτές μπορείτε να τις εφαρμόσετε στην καθημερινή σας ζωή, κάνοντάς τις συνήθειές σας, ενώ άλλες είναι περισσότερο σαν ασκήσεις που χρησιμοποιείτε περιοδικά για να βελτιώσετε τη νόηση και τη δημιουργία ιδεών σας.

Ασκήσεις που μπορούν να γίνουν μέρος της καθημερινής σας ζωής:

- **Διαβάστε τακτικά** – Τα μυθιστορήματα μυθοπλασίας μπορούν να σας εισάγουν σε ενδιαφέρουσες δημιουργικές έννοιες, όπως πολύπλοκοι κόσμοι, ιστορίες, γρίφοι και χαρακτήρες.
- **Γράψτε ημερολόγιο** – Μπορείτε να καταγράφετε τις σκέψεις σας σε ένα ημερολόγιο στο τέλος της ημέρας, το οποίο θα σας ενθαρρύνει να σκέφτεστε κριτικά για τις καθημερινές σας εμπειρίες και ιδέες.

- **Εξάσκηση** – Η τακτική άσκηση μπορεί να βελτιώσει τη σωματική και ψυχική σας υγεία, βελτιώνοντας έτσι και τη δημιουργική σας σκέψη.

Δημιουργικές ασκήσεις που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε ατομικά ή ομαδικά:

- **Χρήση μπλοκ σκίτσου** – Μπορείτε να επεξεργάζεστε καλύτερα τις πληροφορίες όταν σχεδιάζετε ή καταγράφετε ιδέες ενώ ακούτε μια παρουσίαση, διαβάζετε ένα βιβλίο.
- **Η πρόκληση του κύκλου** – Σχεδιάστε είκοσι κύκλους και στη συνέχεια ρυθμίστε ένα χρονόμετρο για 1 λεπτό. Κάντε κάθε κύκλο μια μοναδική εικόνα πριν τελειώσει το χρονόμετρο. Αυτή η άσκηση σας αναγκάζει να σκεφτείτε το ίδιο πράγμα με διαφορετικούς τρόπους (ποσότητα έναντι ποιότητας).
- **Το τεστ με τον συνδετήρα χαρτιού** – Μια ομάδα λαμβάνει ένα κουτί με συνδετήρες και προσπαθεί να βρει πολλούς άλλους τρόπους να τους χρησιμοποιήσει, εκτός από το να κρατάει χαρτιά.
- **Ιστορία του λεξικού** – Επιλέξτε τυχαία μια λέξη από το λεξικό. Χρησιμοποιήστε τη λέξη που επιλέξατε, τη λέξη πάνω από αυτή και τη λέξη κάτω από αυτή για να δημιουργήσετε μια σύντομη ιστορία. Η άσκηση μπορεί να βελτιώσει την ικανότητά σας να κάνετε συνδέσεις με τυχαία στοιχεία.
- **Σχεδιάστε το ξανά** – Ζωγραφίστε το ίδιο αντικείμενο της επιλογής σας κάθε μέρα για μια εβδομάδα. Παρατηρήστε νέες λεπτομέρειες εξετάζοντας το αντικείμενο κάθε μέρα. Η άσκηση βελτιώνει την προσοχή σας στις λεπτομέρειες και την παρατήρηση νέων στοιχείων.

ΑΣΚΗΣΗ

Δοκιμάστε μερικές από τις περιγραφόμενες ασκήσεις. Επιλέξτε μερικές και επαναλάβετε τις σε τακτά χρονικά διαστήματα για να δείτε πώς αλλάζουν οι σκέψεις σας με την πάροδο του χρόνου.

5 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στον κόσμο των επιχειρήσεων, η δημιουργικότητα εκτιμάται ιδιαίτερα και πολλοί άνθρωποι μπορούν να επωφεληθούν από την ενσωμάτωση της δημιουργικότητας στη διαδικασία εργασίας τους. Η δημιουργικότητα μπορεί να σας βοηθήσει σε καθημερινές εργασίες ή σε μακροπρόθεσμους στόχους. Οι επιτυχημένες επιχειρήσεις αμφισβητούν πάντα τους παλιούς τρόπους σκέψης και ενθαρρύνουν νέες και καινοτόμες ιδέες. Η δημιουργικότητα είναι ένα χρήσιμο εργαλείο για την ανάπτυξη νέων ιδεών, τη βελτίωση των διαδικασιών εργασίας, την αύξηση της αποδοτικότητας και την ανάπτυξη λύσεων σε πολύπλοκα προβλήματα.

Υπάρχουν απλά βήματα για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας, προκειμένου να ενισχύσετε τη δημιουργικότητα στον χώρο εργασίας σας. Στο κεφάλαιο 4 έχουμε ήδη παρουσιάσει ορισμένα που μπορούν να εφαρμοστούν και στον χώρο εργασίας. Παρουσιάζουμε αρκετά ακόμη που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε στον εργασιακό χώρο:

- **Διαφοροποίηση της ομάδας** – Περιβάλλετε τον εαυτό σας από ανθρώπους με διαφορετικές οπτικές γωνίες για να διευρύνετε τη δική σας οπτική γωνία.
- **Διαφοροποίηση της διαδικασίας** – Κάντε μια αλλαγή στον τρόπο που κάνετε συνήθως τα πράγματα. Εάν δεν υπάρχει κάποιος καλός λόγος για τον οποίο κάνετε μια συγκεκριμένη εργασία με έναν συγκεκριμένο τρόπο, θα πρέπει να δοκιμάσετε να την κάνετε διαφορετικά.
- **Αλλαγή του περιβάλλοντός σας** – Και μόνο η αλλαγή του χώρου εργασίας σας (π.χ. η αναδιάταξη του χώρου του γραφείου σας, η διακόσμησή του, η προσθήκη φυτών) μπορεί ήδη να σας παρακινήσει να σκεφτείτε με νέους τρόπους για τη δουλειά σας. Μπορούμε επίσης να δουλέψετε κάποιες μέρες από το σπίτι, εάν η πολιτική της εταιρείας το επιτρέπει.
- **Άκουσμα μουσικής** – Η μουσική βελτιώνει τη διάθεσή σας και αυξάνει τη δημιουργικότητά σας. Αν είναι δυνατόν, θα πρέπει να παίζετε μουσική ενώ εργάζεστε.
- **Διάλειμμα** – Όταν εργάζεστε σε μια ιδιαίτερα δύσκολη εργασία, ένα διάλειμμα θα σας επιτρέψει να επιστρέψετε στην εργασία με πιο καθαρό μυαλό και να τη δείτε από την οπτική γωνία που δεν είχατε πριν το διάλειμμα.

- **Προβληματισμός για μακροπρόθεσμους στόχους** – Καθώς εγκλωβίζεστε σε μικρές εργασίες, μπορεί να χάσετε τον τελικό στόχο και, κατά συνέπεια, το κίνητρο, γεγονός που μπορεί να περιορίσει τη δημιουργικότητά σας στην εργασία. Πρέπει να κάνετε ένα βήμα πίσω και να θυμηθείτε τι προσπαθείτε να πετύχετε με τις εργασίες.
- **Λήψη ρίσκων** – Η αναζήτηση νέων ιδεών και λύσεων σημαίνει ότι εμβαθύνετε στο άγνωστο. Αναπόφευκτα παίρνετε ένα ρίσκο όταν μοιράζεστε νέες ιδέες στον χώρο εργασίας ή όταν ζητάτε από τον προϊστάμενό σας να εφαρμόσει νέες διαδικασίες. Για να είστε δημιουργικοί στο χώρο εργασίας, πρέπει να έχετε την αυτοπεποίθηση να αναλαμβάνετε κινδύνους.
- **Καταιγισμός Ιδεών** – Οι τακτικές συνεδρίες καταιγισμού ιδεών με την ομάδα σας μπορούν να προωθήσουν μια θετική ατμόσφαιρα όπου οι νέες ιδέες είναι ευπρόσδεκτες. Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης λάβετε υπόψη κάθε γνώμη - ακόμη και αν δεν έχει νόημα εκείνη τη δεδομένη στιγμή, θα μπορούσε να βοηθήσει στη διαμόρφωση νέων ιδεών.

ΑΣΚΗΣΗ

Σκεφτείτε την τελευταία σας εργασία (ή οποιοδήποτε έργο στο σπίτι). Ποιες στρατηγικές που περιγράφονται εδώ έχετε χρησιμοποιήσει για να είστε πιο δημιουργικοί και αποτελεσματικοί?

5.1 Βήμα-προς-βήμα η διαδικασία της δημιουργικής σκέψης

Όταν προσπαθείτε να αναπτύξετε μια πρωτότυπη ιδέα ή να ξεπεράσετε ένα γνωστό πρόβλημα με μια νέα προσέγγιση, τα παρακάτω βήματα θα σας βοηθήσουν να βρείτε μοναδικές λύσεις. Η εξάσκηση και η τήρηση αυτών των βημάτων θα σας επιτρέψει να προσεγγίζετε τις εργασίες και τα προβλήματα με καινοτόμο νοοτροπία.

1. Συγκέντρωση διαθέσιμων πληροφοριών – Μπορείτε να προετοιμάσετε μια πιο αποτελεσματική λύση όταν προετοιμάζεστε καλά. Καλή προετοιμασία στη δημιουργική σκέψη σημαίνει συγκέντρωση όλων των διαθέσιμων πληροφοριών.

2. Εξετάστε την προφανή λύση ή διαδικασία – Είναι σημαντικό να γνωρίζετε την πιο προφανή διαθέσιμη λύση, ώστε να μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε ως βάση για την

εξεύρεση μιας πιο επιτυχημένης απάντησης (για παράδειγμα λιγότερο χρονοβόρα ή οικονομικά αποδοτικότερη).

3. Καταιγισμός ιδεών για πρόσθετες λύσεις – Πρέπει να αφιερώσετε αρκετό χρόνο για να βρείτε όσο το δυνατόν περισσότερες λύσεις. Συγκεντρώστε έναν κατάλογο με τις ισχυρότερες ιδέες σας και προσπαθήστε να προσεγγίσετε το θέμα από μια νέα οπτική γωνία. Το πλεονέκτημα ενός ομαδικού καταιγισμού ιδεών είναι η συγκέντρωση πολλαπλών προοπτικών ταυτόχρονα. Μπορείτε να σχηματίσετε νέες ιδέες με βάση την πρόταση ενός άλλου ατόμου.

4. Εξετάστε πώς συνδέονται τα θέματα – Σκεφτείτε πώς δύο ή περισσότερα θέματα σχετίζονται μεταξύ τους και σχηματίστε συνδέσεις μεταξύ διαφορετικών ιδεών. Φτιάξτε έναν νέο κατάλογο συνδυασμένων ιδεών και απορρίψτε αυτές που δεν σχετίζονται με άλλες.

5. Εφαρμογή της λύσης – Επανεξετάστε τον κατάλογο και εφαρμόστε τη διαδικασία που πιστεύετε ότι είναι η πιο αποτελεσματική. Ενώ δοκιμάζετε τα αποτελέσματα, σκεφτείτε πρόσθετες ιδέες. Η δοκιμή των αποτελεσμάτων σας βοηθά επίσης να προσδιορίσετε ποιες πτυχές της διαδικασίας σκέψης σας μπορείτε να βελτιώσετε ή να εφαρμόσετε διαφορετικά για να καταλήξετε σε μια επιτυχημένη λύση.

ΑΣΚΗΣΗ

Σκεφτείτε μια εργασία και ακολουθήστε την περιγραφόμενη διαδικασία σκέψης 5 βημάτων.

6 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Σε συνθήκες παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας, η δημιουργικότητα έχει γίνει σημαντικό μέρος της σύγχρονης εργασίας, από τον χώρο του καταστήματος μέχρι την αίθουσα συνεδριάσεων, από τον κάθε εργαζόμενο μέχρι τον οργανισμό στο σύνολό του. Οι έρευνες δείχνουν ότι η δημιουργικότητα των εργαζομένων μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην οργανωτική ανάπτυξη. Επιπλέον, οι ομάδες που είναι πιο δημιουργικές αποδίδουν καλύτερα και εργάζονται πιο αποτελεσματικά στο πλαίσιο των προϋπολογισμών. Οι δημιουργικοί οργανισμοί είναι πιο κερδοφόροι, επειδή αξιοποιούν σκόπιμα τη δημιουργικότητα για τη βελτίωση ή την εφεύρεση νέων προϊόντων, διαδικασιών και υπηρεσιών.

Η δημιουργικότητα μπορεί να αποκτηθεί και να βελτιωθεί με την εξάσκηση και την εμπειρία. Εσείς αναπτύσσετε τη δημιουργικότητά σας για να προετοιμαστείτε για τον σύγχρονο κόσμο της εργασίας;

7 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Batey, M. (March 28, 2012). Creativity is the Key Skill for the 21st Century. The Creativity Post. URL:

[https://www.creativitypost.com/article/creativity is the key skill for the 21st century](https://www.creativitypost.com/article/creativity-is-the-key-skill-for-the-21st-century)

Cambridge International. Chapter 4: Innovation and Creativity. URL:

<https://www.cambridgeinternational.org/Images/426483-chapter-4-innovation-and-creativity.pdf>

Davis, M. (October 14, 2019). The most undervalued skill? Lateral thinking. Big Think. URL:

<https://bigthink.com/mind-brain/lateral->

<http://www.debonothinkingsystems.com/tools/lateral.htminking?rebelltitem=1#rebelltitem1>

Dr Edward de Bono. What is Lateral Thinking? URL: <https://www.edwddebono.com/lateral-thinking>

Indeed Career Guide. Creativity Skills: Definition, Tips and Examples. URL:

<https://www.indeed.com/career-advice/career-development/creativity-skills>

Indeed Career Guide. 18 Creativity Exercises to Improve Creative Thinking and Problem-

Solving at Work. URL: [https://www.indeed.com/career-advice/career-](https://www.indeed.com/career-advice/career-development/creativity-exercise#2)

[development/creativity-exercise#2](https://www.indeed.com/career-advice/career-development/creativity-exercise#2)

Indeed Career Guide. Your Guide to Improving Your Creativity at Work. URL:

<https://www.indeed.com/career-advice/career-development/improving-creativity-at-work>

Indeed Career Guide. How to Develop Creative-Thinking Skills in 5 Steps. URL:

<https://www.indeed.com/career-advice/career-development/how-to-develop-creative-thinking-skills>

Mind Tools. Brainstorming. URL: <https://www.mindtools.com/brainstm.html>

SlideShare. Creative Thinking. URL: <https://www.slideshare.net/toloca/creative-thinking-14492355>

Skills Development Scotland. Learning Resource 5: Introduction to Creativity Skills. URL: <https://education.gov.scot/improvement/documents/dyw41-intro-to-creativity-skills.pdf>

System Innovation. Lateral Thinking. URL: <https://systemsinnovation.io/lateral-thinking/>